

1 Νοεμβρίου, 1993

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΜΠΙΔΟΝΙΤΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση

(Υπόθεση Αρ. 76/92)

5 *Αναγκαστική Απαλλοτριώση — Η Αρχή που προβαίνει στην απαλλοτριώση, έχει την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου προς τούτο — Απαλλοτριωθείσα γη εγγράφεται επ' ονόματι της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία έχει αναλλοίωτη διαχρονική οντότητα — Υπεύθυνη Αρχή να εφαρμόσει το Άρθρο 15(1) του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου (Ν.15/62) καθώς και το Άρθρο 23.5 του Συντάγματος, είναι η Κυπριακή Δημοκρατία.*

10 Στην παρούσα προσφυγή, που στρεφόταν κατά της άρνησης των καθ' ων η αίτηση να επιστρέψουν στους αιτητές μέρος του απαλλοτριωθέντος ακινήτου τους που, κατά τους ισχυρισμούς τους, δε χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της απαλλοτριώσεως, το Δικαστήριο επιλήφθηκε προκαταρκτικού ζητήματος, αναφορικά με τον τίτλο της προσφυγής που αποτέλεσε το αντικείμενο, επί του οποίου εκδόθηκε η παρούσα απόφαση.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο Διατάσσοντας την τροποποίηση του τίτλου της προσφυγής, αποφάσισε ότι:

20 Το αίτημα της προσφυγής στηρίζεται στο Άρθρο 23.5 του Συντάγματος και στο Άρθρο 15(1) του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου του 1962 (Ν. 15/62). Και οι δύο διατάξεις υποχρεώνουν την απαλλοτριούσα Αρχή να επιστρέψει ακίνητη ιδιοκτησία που απαλλοτριώθηκε στον ιδιοκτήτη της, εφόσον δεν επιτεύχθηκε μέσα σε τρία χρόνια, ή εγκαταλείφθηκε, ο σκοπός για τον οποίο έγινε η απαλλοτριώση.

25

Η απαλλοτριώση έγινε μεν από την τότε υπάρχουσα Επιτροπή Δημόσιας Υγείας Παλαιχωρίου, αλλά εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως ρητά αναφέρεται στο διάταγμα απαλλοτριώσης που εδημοσιεύθη στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, 30 Οκτωβρίου 1982, (Μέρος 2, αρ. 1257). Μετά το διακανονισμό της πληρωτέας αποζημίωσης από το Επαρχιακό Δικαστήριο, διατάχθηκε να εγγραφεί η ακίνητη ιδιοκτησία στην απαλλοτριούσα Αρχή, αλλά, όπως συμβαίνει πάντοτε, ενεγράφη επ' ονόματι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και αυτό γιατί η Δημοκρατία έχει αναλλοίωτη διαχρονική οντότητα. Επομένως, η υπεύθυνη Αρχή να εφαρμόσει, αν υφίσταται τέτοια υποχρέωση, τις πιο πάνω διατάξεις του Συντάγματος και του Νόμου είναι η Κυπριακή Δημοκρατία.

Για το λόγο αυτό διατάσσεται η τροποποίηση της προσφυγής, ώστε να αναφέρεται σε αυτή ως δεύτερος καθ' ων η αίτηση η Κυπριακή Δημοκρατία.

Διαταγή ως ανωτέρω.

Αίτηση σε Προσφυγή.

Αίτηση σε προσφυγή με την οποία οι αιτητές ζητούν τροποποίηση του τίτλου της προσφυγής ώστε να αναφέρεται σ' αυτή ως δεύτερος καθ' ων η αίτηση η Κυπριακή Δημοκρατία.

Μ. Παπαπέτρου, για τους Αιτητές.

Ε. Οδυσσέως, για τους Καθ' ων η αίτηση 1.

Ουδεμία εμφάνιση, για τους Καθ' ων η αίτηση 2.

Μ. Τσαγγαρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας για τους Καθ' ων η αίτηση 3.

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Με αυτή την προσφυγή οι αιτητές προσβάλλουν την άρνηση των καθ' ων η αίτηση να τους επιστρέψουν μέρος του απαλλοτριωθέντος ακινήτου τους στο χωριό Παλαιχώρι που, κατά τους ισχυρισμούς τους, δεν χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της απαλλοτριώσης, τη διάνοιξη οδών στο χωριό, γιατί υπερβαίνει τις πραγματικές ανάγκες της απαλλοτριώσασας Αρχής. Δεν θα αναφερθώ στα γεγονότα και τα νομικά ζητήματα που εγείρονται. Αυτά θα είναι αντικείμενο κατά τη συζήτηση της ουσίας της υπόθεσης. Το θέμα τώρα, που μας απασχόλησε προκαταρκτικά, θα φανεί αμέσως παρακάτω.

Εν πρώτοις, πολύ ορθά ο δικηγόρος των αιτητών απέσυρε την προσφυγή εναντίον της Επιτροπής Δημόσιας Υγείας Παλαιχωρίου που, μολονότι ήταν η απαλλοτριώσασα Αρχή, σήμερα δεν υφίσταται γιατί την διαδέχθηκε το Συμβούλιο Βελτιώσεως Παλαιχωρίου. Αποσύρθηκε επίσης η προσφυγή εναντίον του Επάρχου Λευκωσίας, εφόσον κατά τον ουσιώδη χρόνο ενεργούσε ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Βελτιώσεως Παλαιχωρίου, και όχι υπό την προσωπική του ιδιότητα. Έχει επίσης δηλωθεί πως η επιδικη ακίνητη ιδιοκτησία είναι εγγεγραμμένη επ' ονόματι της Κυπριακής Κυβερνήσεως, εναντίον της οποίας δεν στρέφεται η προσφυγή.

Το αίτημα της προσφυγής στηρίζεται στο Άρθρο 23.5 του Συντάγματος και στο άρθρο 15(1) του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου του 1962 (15/62). Και οι δύο διατάξεις υποχρεώνουν την απαλλοτριούσα Αρχή να επιστρέψει ακίνητη ιδιοκτησία που απαλλοτριώθηκε στον ιδιοκτήτη της εφόσον δεν επιτεύχθηκε μέσα σε τρία χρόνια, ή εγκαταλείφθηκε, ο σκοπός για τον οποίο έγινε η απαλλοτριώση. Προηγούμενη προσφυγή των αιτητών (856/89), με παρόμοιο αίτημα, στρεφόταν μόνον εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όμως ο δικηγόρος που εμφανίστηκε εκ μέρους της στη γραπτή του αγόρευση, αφού έκαμε αναφορά στις πιο πάνω διατάξεις του Συντάγματος και του Νόμου, ισχυρίστηκε πως, εφόσον η Δημοκρατία δεν ήταν η απαλλοτριώσασα Αρχή, αυτή δεν υπέχει καμιά υποχρέωση για την τήρηση των πιο πάνω προνοιών. Εισηγήθηκε δε πως αποκλειστικός υπεύθυνος πάνω στο ζήτημα είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υγείας Παλαιχωρίου. Ο δικηγόρος των αιτητών φαίνεται πως συμμερίστηκε την άποψη του δικηγόρου της Δημοκρατίας, και κατ' ακολουθία απέσυρε την προσφυγή και καταχώρησε την παρούσα.

Έχω την άποψη ότι ο δικηγόρος των αιτητών δεν έπρεπε να αποσύρει την προηγούμενη προσφυγή του, γιατί η εισήγηση του δικηγόρου της Δημοκρατίας στη γραπτή του αγόρευση ήταν νομικά εσφαλμένη. Η απαλλοτριώση έγινε μεν από την τότε υπάρχουσα Επιτροπή Δημόσιας Υγείας Παλαιχωρίου, αλλά εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως ρητά αναφέρεται στο διάταγμα απαλλοτριώσεως που εδημοσιεύθη στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, 30 Οκτωβρίου 1982, (Μέρος 2, αρ. 1257). Μετά το διακανονισμό της πληρωτέας αποζημίωσης από το Επαρχιακό Δικαστήριο διατάχθηκε να εγγραφεί η ακίνητη ιδιοκτησία στην απαλλοτριώσασα Αρχή, αλλά, όπως συμβαίνει πάντοτε, ενεγράφη επ' ονόματι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και αυτό γιατί η Δημοκρατία έχει αναλλοίωτη διαχρονική οντότητα. Επομένως, η υπεύθυνη Αρχή να εφαρμόσει, αν υφίσταται

τέτοια υποχρέωση, τις πιο πάνω διατάξεις του Συντάγματος και του Νόμου είναι η Κυπριακή Δημοκρατία.

Για το λόγο αυτό διατάσσεται η τροποποίηση της προσφυγής, ώστε να αναφέρεται σε αυτή ως δεύτερος καθ' ων η αίτηση η Κυπριακή Δημοκρατία. Ο τροποποιημένος τίτλος της προσφυγής, και αν χρειαστεί τα γεγονότα και η γραπτή αγόρευση του δικηγόρου των αιτητών, να καταχωριστούν σε 10 μέρες από σήμερα και να επιδοθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο. Η προσφυγή ορίζεται για μνεία στις 8 Δεκεμβρίου 1993.

5

10

Διαταγή ως ανωτέρω.